

SITUATION

S T H L M

#276

OKTOBER 2020
ÅRGÅNG 25

PRIS: 60 kronor
SÄLJAREN ERHÅLLER HÄLFTEN

Slussen

En bro tar plats mitt i bygget

Femte året av Slussenbygget och för första gången någonting att inviga. Stälbron öppnas upp för trafik 26 oktober. Den gula färgtonen är vald för att bron ska smälta väl in i stadsbilden och harmoniera med de gula, varma nyanserna i fasadfärgerna både i Gamla stan och på Södermalm.

+

Tobias Malm

Karin Carlsson

Eric Palmqwist

BRÄNSLE TILL BAJEN!

NY **ENERGI**

NY **HUVUDPARTNER**

HUSKI+
CHOCOLATE

HAMMARBY
FOTBOLL

INNEHÅLL

OKTOBER 2020

Karin Carlsson

I boken *Kvinnosaker* berättar hon om 50 föremål som haft betydelse för kvinnors förutsättningar till ett mer självständigt liv. "Vi ska vara vaksamma på att lagar, regler och normer kan förändras snabbt".

CAROLINE ANDERSSON

Sidan 12.

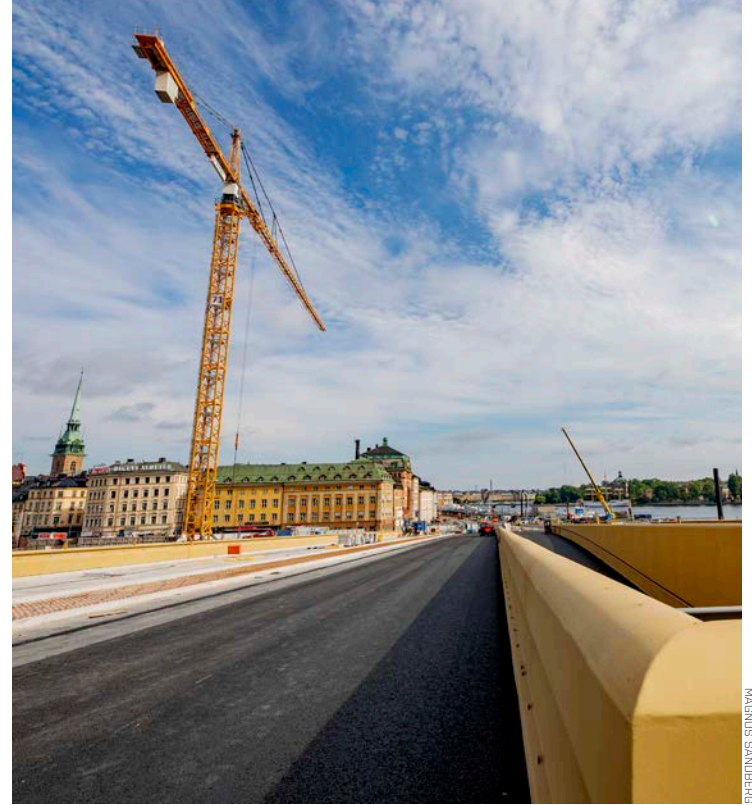

CL. ERIKNT. MORRIN

Tobias Malm

I sin avhandling om varför vissa rockband håller ihop år efter år fann han flera gemensamma nämnare. Men han tror att gemensam bandterapi, som Metallica gav sig på, snarare kan förkorta ett bands livslängd.

Sidan 30.

MAGNUS SANDBERG

"Asfalt, cykelbana i betong, röda, svarta och grå granitplattor för gångtrafikanter."

Med Slussbron på plats tidsmässigt halvvägs in i bygget, kopplas trafiken på Hornsgatan, Katarinavägen och Skeppsbron ihop igen.

Sidan 16.

Prostitutionen ökar igen

Efter en minskning under inledningen av Coronapandemin och som en reaktion på den mediala uppmärksamheten för Insats torsk, ser polis och socialarbetare en ökning igen. Både på gatan och i lägenheterna.

CAROLINE TEBELL

Sidan 24.

Omslag #276

Magnus Sandberg
fotograferade
Slussenbygget.

ALLTID I SITUATION STHLM

9 Situation Waldersten

Månadens bild av konstnär Jesper Waldersten.

10 Gata fram och tillbaka

Bagartorspringen.

29 Korsord

Lös månadens kryss.

30 Svepet

Eric Palmqwist med ny skiva, Tobias Malm rockdoktorerar, digitala filmfestivaler, Helene Billgrens konst dansant med mera.

32 Dåtid Sthlm

Oktober 2013.

GATUPLANET

5 Säljaren

Agneta Eliasson, Fältöversten.

14 Med egna ord

Säljarnas sidor – texter från gatan.

23 I gatuplanet

- Erik Carlsson, utbildad kantor
- Prostitutionen ökar igen
- Alkoholen dödar ojämnt
- Kostar 9 miljarder att utreda.

SITUATION

REDAKTION Chefredaktör och ansvarig utgivare Ulf Stolt, ulf@situationsthlm.se, 08-54595390 **Reporter** Gerd Eriksson, gerd@situationsthlm.se, Maria Hagström, maria@situationsthlm.se (föräldrarledig), **Art Director** Johan Olsson **Webbredaktör** Jenny Lindroth **Medverkande fotografer och illustratörer** Magnus Sandberg, Jesper Waldersten. För osignerat material svarar redaktionen. Redaktionen ansvarar ej för insänt icke beställt material. **Hemsida** www.situationsthlm.se **E-post** red@situationsthlm.se

Räckvidd 100 000 läsare (Orvesto konsument 2020:1) **Upplaga** 16 000 ex/mån (TS helår 2020) ISSN: 1400-4437 **LEDNING & ADMINISTRATION VD** Pia Stolt, pia@situationsthlm.se, 08-54595387

Address Timmermansgatan 38, 118 55 Stockholm **Tel** 08-54595381 **Fax** 08-6687909 **Organisationsnummer** 55 66 49-1071 **Plusgiro/Bankgiro** pg. 25 59 89-6 bg. 5774-9327

SOCIAL VERKSAMHET Verksamhetschef, sociala verksamheten Jenny Lindroth, jenny@situationsthlm.se, 08-54595388 **Samordnare** Ingmari Olofsson, ingmari@situationsthlm.se, 08-54595381, Jonas Svensson, jonas@situationsthlm.se, 08-54595381 **Telefonnummer distribution** 08-54595381 **Öppettider** Måndag till fredag kl. 8-15 **Organisationsnummer** 8024 11-1497 **Plusgiro/Bankgiro** pg. 28 19 18-3 bg. 5357-3259 **ANNONSERING & PRENUMERATION** Herman Sundgren, herman@situationsthlm.se, 08-54595394, Catharina Persson, catharina.persson@mediakraft.se, 070-977 20 20 Robert Wallner, robert.wallner@mediakraft.se, 070-992 53 43 **Privatprenumeration** 11 nummer kostar 660 kronor

E-post situationsthlm@pressdata.se **Tryck** V-TAB Vimmerby 2020 **Miljö** Plasten runt tidningarna är en PE-folie. Den är återvinningsbar och lämnas i containern för plast vid återvinningsstationerna.

441 Tryck 428

Visa kollektiv- kurage.

Din uppmärksamhet gör skillnad.
Ring SL:s trygghetsnummer 020-120 25 25
så är hjälp aldrig långt borta om någon
stör eller förstör. Vi svarar dygnet runt och
skickar trygghetspersonal dit det behövs.
Att resa kollektivt är att resa tillsammans.

FAKTA HEMLÖSHET

33 250 personer lever i hemlöshet i Sverige, enligt Socialstyrelsens definition av hemlöshet.

Där ingår personer i akut hemlöshet, personer som saknar boende efter institutionsvistelse, personer som bor inom den sekundära bostadsmarknaden och personer som bor kortsiktigt hos familj, släkt eller andra privatpersoner.

I Stockholm vistas enligt den senaste mätningen 7 247 hemlösa personer och av dessa lever 1 558 i akut hemlöshet.

OM SITUATION STHLM

Sedan 1995 säljs Situation Sthlm av hemlösa människor i Stockholm och Mälardalen.

Konceptet med gatutidningsförsäljning har visat sig vara en framgångsrik metod att arbeta med hemlösa människor på, eftersom det ger tidningssäljaren en möjlighet att tjäna egna pengar genom att arbeta, samtidigt som tidningen – i sig – fungerar som en kanal för påverkan, opinionsbildning och debatt kring frågor som rör de hemlösa säljarnas situation.

Situation Sthlms sociala verksamhet med arbete och sysselsättning, individuellt stöd och motiverande samtal, skrivarkverkstad och möjlighet att ha sin post hit, café, tillgång till datorer, telefon och juridisk rådgivning, fyller en mycket viktig funktion för de hemlösa människor som tar del av verksamheten.

Närmare 80 procent av Situation Sthlms säljare upplever en positiv förändrad livssituation sedan de började sälja Situation Sthlm.

"Jag gick ute, ibland bodde jag lite här och där, på Hvilan bland annat."

Agneta Eliasson

Hur fick du reda på att det gick att sälja tidningen?

– Det var vid kyrkan där, vid Klara kyrka, många hemlösa och missbrukare samlas ju där.

I år fyller Situation Sthlm 25 år. Vad gjorde du 1995?

– Det var ett jobbigt år. Det sämsta år jag haft i mitt liv, på grund av en elak man. Min dotter är 22 år, så

då var jag tillsammans med honom.

Hur var din boendesituation då?

– Jag bodde inte alls då. Jag bestämde mig 1987 för att gå ifrån min lägenhet. Jag gick ute, ibland bodde jag lite här och där, på Hvilan bland annat. Till slut orkade jag inte.

Agneta Eliasson säljer tidningen vid Fältöversten. Och färgar håret ibland då "det är bra att byta färg på det".

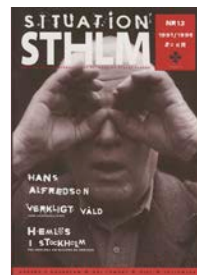
Situationist Regn stoppar inte våra säljare, tidningsförsäljningen fortgår.

Låt *Situation Sthlms* säljare bli en del av ditt sociala medieflöde. Följ oss på Instagram: @situationsthlm.

UR ARKIVET: # 13 1997/1998

Hans Alfredson talar om ondska och karaktären Lindeman och om människors reaktioner när han berättar att han är anarkist. Tre hemlösa tidningsförsäljare intervjuas om hur de anser att staden ska använda de 25 miljoner som avsatts till arbetet med hemlöshet.

Anders F. Rönnblom berättar om låten "Det är inte snön som faller", som hörs i radio varje december, och vi skriver om att våld och skadegörelse i nattrafiken har minskat med 40 procent.

På TV-shop är filmen **Dangerous pursuits** – filmade biljakter, ofta med våldsamma krascher – det mest beställda.

Säljarnas sidor **I gatuplanet**, fasta vinjetterna **Fråga Juristen**, **Stockholmsband**, på **Duken**, **På tvären** och **Försvunna personer**. Vi skriver om ett **berättarcafé** på Skeppsholmen och önskar läsarna god jul med en inte så genomtänkt bild som vi tankade ner från ett då nästan bildfritt internet och fick en del ilska insändare om.

SAGT I SOCIALA MEDIER

INSTAGRAM @idaflisan **Åh, vad jag minns Raine!** Raines dagbok var favorituppslaget när jag under en period bodde i Sthlm. Stannade honom på Centralen en gång och berättade hur jag alltid såg fram emot hans spalt. Han blev så glad att jag stannade honom och vi pratade en bra stund.

FACEBOOK @Anne-Marie Klevebäck **Heja Lena och alla ni andra säljare som kämpar på.**

INSTAGRAM @bluffsen **Detsamma! Ni är beundransvärda och jag önskar er alla den godhet ni förtjänar!**

@bullen84a (via Instagram):

"Absolut, en väldigt bra och viktig bok som många bör läsa."

Angående intervjun i jubileumsnumret med Raine Gustavsson om hans bok *Raines dagbok*.

Ledare

Bron i bruk mitt i Slussenbygget

OK, DÅ VAR tårtljusen utblåsta, önskingen förseglad och allting tillbaka till det vanliga igen efter att 25-årsdagen passerat. Tämligen obemärkt.

För femte året i rad är vi på Slussen klockan 09.00 den tredje fredagen i augusti för att dokumentera i ord och bild var bygget befinner sig just då. Och den här gången – Slussenbygget befinner sig tidsmässigt halvvägs – tas den första konstruktionen av den framtida Slussen i bruk som kräver en egen invigning.

Stålbron, med det korrekta namnet Slussbron, är nu på plats. Och med den en första förnimmelse om hur den nya Slussen kommer att bli när trafiken på Skeppsbron, Katarinavägen och Hornsgatan nu länkas samman igen.

MED BOKEN KVINNOSAKER speglar forskaren och historikern Karin Carlsson betydande förändringar i kvinnohistorien genom 50 föremål. Som behån, som när den kom 1914 var en befrielse från korsetten, men som på 1960-talet ansågs stå för

förtryck, och som i dag anses både underlätta kvinnors träning och att objektifiera kvinnan som sexsymbol.

– Vi ska vara vaksamma på att lagar, regler och normer kan förändras snabbt. Inget är oföränderligt.

Tobias Malm har doktorerat i vad det är som gör att vissa rockband håller ihop längre än andra. Och funnit att det finns sex olika identiteter i ett band. Som alla behövs. Men vid olika tillfällen.

Efter corona och Insats torsk ökar prostitutionen igen i Stockholm. Både på gatorna och i

lägenheterna.

Eric Palmqwist skrev låtarna till skivan *Hej då* mitt under pågående skilsmässa, filmfestivaler blir digitala och Helene Billgrens bildvärld görs dansant.

Och Saeed Hooshidar är på väg till mamma med blommor.

Ulf Stolt
chefredaktör &
ansvarig utgivare
ulf@situationsthlm.se

På butiken **Hushållet i Bagarmossen – allt är ekologiskt och närodlat – har Ingrid Daahl gjort sig av med alla förpackningar.**

– Det här är den första butiken i Stockholm utan förpackningar. Många stockholmare är ovana vid att handla på lösvikt, men kunder som kommer hit från Tyskland, Frankrike, USA eller England tycker inte det är nåt konstigt. Där finns det redan flera såna här butiker. Jag startade butiken den 20 mars, mitt i coronapandemin. Många undrade hur jag kunde sälja skafferivaror i lösvikt då. Men faktum är att man håller det man handlar rakt ned i sin egen behållare utan att nån tar på det.

– Jag väger alla förpackningar kunderna kommer med innan de börjar handla. Det kallas att tara vikten på ett emballage. Folk handlar i både burkar och papperspåsar. De riktigt proffsiga har tygpåsar.

– Det mesta funkar att ha i behållarna på väggen, men vetemjålet har jag flyttat ner i en stor tunna på golvet, det fastnade i öppningen till behållaren när man skulle mata ut det.

– Mest säljer jag nog av olika pastasorter, nötter och ägg. Sen är jag glad för att kunna sälja gråärt som var basföda i Norden förr och som nu odlas igen. Den smakar lite som kikärta. Och så har jag tandkrämstabletter, kryddor, oljor, popcorn och gryner och linser. Allt är ekologiskt och i möjligaste mån närodlat.

– Det passade att öppna butiken just här i Bagarmossen eftersom det bor en hel del hipsters här med ett stort intresse för hållbarhet.

HUVUDSTAN

9

miljoner fler pantade förpackningar i Stockholms län första halvåret, en ökning med nästan 5 procent jämfört med samma period 2019. Förklaringen är coronapandemin. Mera tid hemma, förändrade vanor och beteenden. Panten från restauranger har under samma tid minskat.

515

samtal om ättika har Giftnformationscentralen fått in hittills i år. Siffran för 2010 var 211 samtal. Den stora ökningen beror på att vi numera både städar och picklar med ättika.

Från Loffes grill till kaptan Zoom

APP I appen "Upptäck historien" får du veta mera om Loffes grill i Stuvsta där tunnbrödsrullen sägs vara uppfunnen, om fru Pallin som var en av Sveriges första kvinnliga stinsar, om Ivar-Lo Johanssons gård i Tungelsta och Kaptan Zooms besök i Skogås.

Det är kommunerna Huddinge, Haninge och Botkyrka som tillsammans med Stockholms länsmuseum står bakom appen. Med den kan man göra kulturhistoriska vandringar och se hur livet växt fram runt olika pendeltågsstationer i Södertörn under 1900-talet. Vandringarna innehåller stopp med betydelsefulla platser som presenteras med en kortare text och bild. Och i slutet av varje vandring är det ett litet quiz.

– Vi vänder oss både till de som redan kan mycket om sin kommuns historia och till de som vill lära sig mer. Och vi kommer att lägga in

KURT JOHANSSON

fler intressanta platser vartefter, säger Tove Sandahl Fransson, kultur- och fritidsförvaltningen i Huddinge.

Appen är gratis att ladda ned. I

dagsläget finns det vandringar för Tullinge, Skogås, Handen, Stuvsta, Flemingsberg, Tumba, Huddinge, Fullersta och Trångsund.

GERD ERIKSSON

"På Medborgarplatsen och kring Mosebacke där det är krogtätt, har många fått anmärkningar. Men även på Strandvägen och i centrala stan."

Peter Brådenmark, enhetschef på avdelningen för hälsoskydd på miljöförvaltningen, i Dagens Nyheter 18 september. Staden har gjort 1 735 inspektioner om trängsel på restauranger, var tredje restaurang har fått anmärkning.

Blå jättar i Vårberg

STOCKHOLM KONST

KONST På den stora grasmattan nedanför sjukhemmet i Vårberg växer det fram en gigantisk sovande jätte i ljusblå betong. En bit därifrån sitter en något mindre jätte. Båda skulpturerna är en del i satsningen Fokus Skärholmen där Stockholms stad avsatt 16 miljoner kronor för ett offentligt konstverk av högsta kvalitet i Vårberg.

Upphovsman till Vårbergs jättar är den franska konstnären Xavier Veilhan som är känd för att göra stor-

skaliga installationer. Konstverken består av himmelsblå cementblock och det största väger runt sex ton. Den blå färgen är tänkt att spegla himlen och skapa en kontrast till markens skiftande färg beroende på årstiden. Skulpturerna är gjorda för att kunna klättra och sitta på.

Det 17 oktober är det invigning av Vårbergs jättar och konstnären själv kommer att vara på plats.

GERD ERIKSSON

KliMATsmarta studenter

ODLING I projektet Lappis Local food movement satsar Stockholms studentbostäder på att lära sina hyresgäster att odla hydroponiskt.

PRESSBILD

Ett självvattnande odlingssystem som förutom att det är enkelt också är lämpligt för en liten yta som en studentlägenhet eller en korridor.

En kvadratmeter hydroponisk odling motsvarar 25 kvadrat odlingsjord.

Utöver att lära studenterna odla klimatsmart via workshops kommer Stockholms studentbostäder under hösten också att lansera ett verktyg som gör det möjligt för studenterna att köpa ekologisk mat gemensamt för att få maten till ett bättre pris.

Bostadsbolaget hoppas att satsningen på odling ska skapa gemenskap och ge hyresgästerna tillgång till bra råvaror.

GERD ERIKSSON

När jag ser dig
tänker jag på kläder
på golvet.

Bagartorpsringen 11.44-12.19

Några skrattar åt ett bränt läge, måsar på en vägkon, sängkläder i ett fönster, sopsortering, en backvarnare som står på och en matleverans som vänder om. Dyllikt sker en tidig höstdag utmed Bagartorpsringen. TEXT ULF STOLT FOTO MAGNUS SANDBERG

DET KOMMER FEM personer gående i bredd från något av företagen som ligger in på Karlsbrogatan. Precis när de kommer ut på Bagartorpsringen, i höjd med den lilla transformatorstationen, stannar de upp, samlar ihop sig kring personen i blå jacka och tittar ner i hans telefon, efter några sekunder börjar de alla skratta högt.

– Typiskt en gnagare att bränna det läget...

Någon form av motordrivet aggregat med lågt varvtal står på mellan några containrar på andra sidan staketet som vetter mot pendeltågspåren, som lite längre fram når Ulriksdals station.

Vid infarten till det första av de fem trettonvåningshusen som utmed den västra delen av den ganska perfekta oval som utgör Bagartorpsringen, står en kvinna i vit jacka och väntar på att hunden ska göra klart det hunden gör med ena benet lyft invid en sten intill det gröna postskåpet.

Någon öppnar ett av vädringsfönstren på fjärde våningen i det andra trettonvåningshuset och lägger sängkläder i öppningen.

EN AV TVÅ röda bilar parkerade på höger sida har en parkeringsbot på framrutan.

En man på en moped från ett av

det flertal matleverantörsföretag som kör ut restaurangbeställd mat till privatpersoner, stannar till och styr in mopeden till sidan av vägen, ställer sig mellan två parkerade bilar. Han tar upp sin telefon, ser sig omkring, tittar på telefonen igen, ser sig omkring ännu en gång. Han kliver av mopeden, kränger av sig ryggväskan med maten i, öppnar den och tittar ner, sträcker ner ena handen, stänger den igen och hänger tillbaka den på ryggen. Hans telefon ringer. Han svarar kort "ok, ok", sedan stoppar han ner den i jackfickan. Och startar mopeden, vänder om och kör tillbaka i samma riktning han kom.

På andra sidan det lite vågiga, bruna trästaketet kommer ett tåg på väg mot stationen, dess ankomst annonseras i högtalarna borta på perrongen ungefär samtidigt som det hörs komma.

Det sitter två måsar på en omkullvält vägkon.

En låst grind ner mot spåren. Skyltar: "Grinden skall alltid vara låst" och "Grinden får ej blockeras".

BUSSHÅLLPLATSEN FÖR BUSS 540 mot Tensta Centrum är tom.

Vid miljöstationen bakom 502:ans hållplats till höger utmed gångvägen ner mot Hemköp och pendeltåget,

står en man och en kvinna och sorterar ur några papperskassar – vindunkar stampas sönder, innerpåse och handtag kastas på plast, ytteremballaget på papper. Även ett antal flaskor kastas på färgat glas och en del konserver på metall.

En man på cykel med yvigt rött skägg växlar ner i backen upp och upprepar ordet "nej" med viss uppgiven regelbundenhet, när han passerar ser jag att han har AirPods i.

En motorcykel svänger ut från Gunnarbovägen, lite väl snävt framför den körande bussen.

Nerifrån bygget längre ner ljudet av en backvarnare. 📍

I boken *Kvinnosaker* speglar Karin Carlsson kvinnors vardagshistoria genom 50 olika föremål. Hon berättar om cykeln som provocerade, behån som befriade och begränsade och vattenledningen som underlättade – föremål som haft betydelse för kvinnors förutsättningar till ett mer självständigt liv.

TEXT GERD ERIKSSON FOTO CAROLINE ANDERSSON

KVINNOSAKLIG

När Karin Carlsson fick frågan från Bonnier Fakta och Stockholms kvinnohistoriska museum om att skriva en bok om kvinnors vardagshistoria från 1900-talet och framåt kände hon att det var mitt i prick. Hon är till yrket forskare och historiker med inriktning på genus.

– Det har varit spännande att skriva historia utifrån ett föremål i stället för att enbart plöja dokument och en massa text som jag annars gör i mitt jobb. Genom att utgå från föremålen kom jag närmare det dåtida vardagslivet för kvinnor.

Ett av hennes egna favoritföremål i boken är cykeln. Som från början var den borgerlige mannens statussymbol. Men som kvinnorrättskampen Susan B Anthony redan 1896 sa var det föremål som hade påskyndat jämställdheten mest mellan män och kvinnor. Den gav kvinnan en känsla av oberoende och självförtroende.

– Medan kvinnan skulle stå för det privata och hemmet så har det tekniska alltid varit ett manligt landskap. Männen har stått för aktivitet, kvinnorna passivitet. Så det är klart att det väckte visst motstånd när en kvinna kom farande på cykel med fladdrande kjolar. Hon blev omöjlig att kontrollera.

BOKEN INLEDS MED cykeln och avslutas med lagboken.

Däremellan går det att läsa mer om så vitt skilda föremål som behån, vattenledningen, röstkortet, engångsbindan och lunchbrick-

an, för att nämna några. Som att behån när den kom 1914 var en befrielse, eftersom kvinnorna kunde skipa korsetten och röra sig bättre. Medan den på 1960-talet ansågs stå för förtyck till att i dag både underlätta träning och objektifiera kvinnan som sexsymbol. Allt under ett sekel.

DET VÄCKTE VISST MOTSTÅND NÄR EN KVINNA KOM FARANDE PÅ CYKEL MED FLADDRANDE KJOLAR.

Och i avsnittet om vattenledningen får man veta att ett hushåll under 1950-talet förbrukade omkring 30 liter vatten per person och dygn till matlagning, städning, diskning, tvätt och hygien. Med brunn på gården blev det hundra liter vatten att känka hem för en familj på fyra personer.

Och det var kvinnans ansvar att hämta vattnet.

Karin Carlsson säger att boken varit bland det roligaste men också mest arbetsamma hon gjort, att gå på djupet kring så

vitt skilda ämnen. Från början var det 100 föremål som skulle bantas ner till 50. Svårast att skriva om var röstkortet och pengar.

Röstkortet för att det varit komplicerat med olika röstsystem och för att det kommit mycket ny forskning nu inför hundraårsdagen av allmänna rösträtten.

Pengarna för att det var svårt att välja och avgränsa.

– Det finns många andra som forskat om kvinnors historia. Trots det finns det få översiktsverk som väver in kvinnornas historia på ett tydligt sätt. Där är det en lucka eller eftersläpning. Jag hoppas att min bok ska täppa till en del av den luckan eller i alla fall en skärva av den. Och så hoppas jag att några av dem som inte annars gillar historia ska tycka att det är värt att läsa den.

Hon har forskat och undervisat om kvinnors historia under lång tid. Men när hon såg allt sammanställt i sin bok blev hon förvånad över hur mycket regler och normer som hindrat kvinnor senaste seklet. Samtidigt har hon fascinerats över att förändring faktiskt är möjliga tack vare många modiga kvinnor. Hon vill ändå höja ett varningens finger för att förändringens vindar också kan blåsa bakåt.

– Vi ska vara vaksamma på att lagar, regler och normer kan förändras snabbt. Inget är oföränderligt. 📍

KARIN CARLSSON GÖR: Forskare i historia med riktning mot genus och välfärdsfrågor, vid Stockholms universitet. **AKTUELL:** Med boken *Kvinnosaker* som kommer ut 18 oktober.

MED EGNA ORD

KORT SAGT & POESI

En stjärna

● Vet ni varför vårt solsystem aldrig har fått besök av utomjordingar? Det är för att de såg Google-recensionen, en stjärna.

JIMMY SIT84

En bedrövlig tid

● Denna vår och sommar går till historien under kapitlet sorgliga figurer, händelser, beteenden. Personligen så har jag inte någonsin träffat fler olyckliga, misshandlade, missnöjda människor som detta pandemiåret 2020.

- Håll avståndet!
- Ta några steg tillbaka!
- Om inte du gör så eller så, så ringer jag vakten!

Är det så förbaskat svårt att ta ett par steg framåt för de själva, eller är de bara ute efter att hänga ut folk för att dölja sina egna misslyckanden med ett bittert beteende?

JORMA

1970-talet var bäst

● Jag minns mitt 70-tal. Stora smycken. Afghanpäls. Lottapäls. Näbbstövlar. Palestinasjalar. Roskilde. Vänner man litade på. Lägereld. Gud vilken nostalgi. Stor kassetbandspelare som spelade John Holm, Cornelis, Mörbyligan, Bob Marley med mera.

Vi satt i ring. Nån hade gitarr med sig. Det var tillit i alla fall. Hagaparken. Stora blommiga skjortor, blusar, pannband. Tänk om man kunde backa bandet.

LENA 515

Många droppar i havet

● Vi är 200, vi är 300, vi är 400. Vi är en droppe i havet. Vi är många. Vi är många har redan grott i havet, en droppe större än vi. Är ett nummer i hemlöshetsstatistiken, vi är ett litet gäng modiga, underbara människor som har vägrat att ge upp om tanken att en gång få ett eget hem.

MARKKU

Hej alla politiker

● Se till att ha lager med nödvändig skyddsutrustning för sjukvårdspersonalen inför nästa pandemi. Lär av Finland som hade stora lager. Regeringen borde ha stoppat flyg, båt och tåg direkt.

Kommuner behöver kontrollera restauranger, caféer, affärer och så vidare oftare så att Corona-regler efterföljs. Äldreboenden behöver också kontrolleras så att de gamla får den hjälp som utlovas i deras livssituation och som står i lagen. Det är viktigt att ha förbyggande vård/stöd för oss gamla så att lidande och förtvivlan minskas.

Regeringen delar ut mycket pengar. Se till att det blir rättvist. Sjukvården och socialtjänsten behöver också påminnas om att behandla alla människor respektfullt och med värme oavsett vem man är.

Jag önskar er alla en skön höst!

TOINI, KLARABERGSGATAN

CREATIVE COMMONS

Timmar av minnen

● Jag skulle vilja svalka mej i dina ögonvrår, skulle också vilja springa över gröna ängar hand i hand, mysigt. Du klämmer hårt min hand, vi springer över en äng, en grön mysig äng bara du och jag. Plötsligt en liten bit bort ser vi en sjö. "Oj, ser du", säger du till mig. "Jaa, ska vi bada?". "Det är klart", säger du. Oj,

se upp ett dike. Men vi är beredda och hoppar över, det var ett ganska litet dike.

Fortsätter fram till en liten sjö, den ligger så stilla. Lite fåglar hör vi ovanför oss. Vi går framåt och sätter oss i sanden. Doppar fötterna, oj va varmt. Vi är helt ensamma. Går sakta ut en bit och känner av vattnet. Gud

så ljummet och skönt. Bägge simmar och solen bränner våra kroppar. Efter cirka en halvtimme går vi upp från vattnet, lägger oss och soltorkar. Sen klär vi på oss och går sakta tillbaka hem. Plockar lite blommor. Det var några timmar som blev jättefina minnen.

LENA 515

SERIE AV JORMO

Rosentörns ylandes hörn

● Där mitt uti vår salong
Låg hon uppå rosenblad
Gnolandes en munter sång
Bekvämt, så skön o glad

Så diskret i rummets hörn
Beskådar jag den sköna
Där hon släppt båd stjälk och törn
Vassa, hårda, gröna

Hon min stora kärlek när
Häftigt röd som rosen är
Mitt hjärta så för henne blöder
Men man blir båd tvär o trötter

Av att smärtsamt stå
I hörn på tå
Med svårt blödande fötter

Värlök, vårkrök o fröknar med hårkrökar

Blåsippet därute tackar och mår
Tackar och säger, fan vad det står

Vitsnippan som ute i klackarna får
Glider och säger; hej, vad det går

Blåpripan som nere i backarna står
Skummar och bubblar att törsten är svår

Och möhippan som därute raglar som får
Skiter i vilket och kräks i ert hår
Fin uti klädsel och i frisyren
Dyngrak o snygg bak o kraftigt på smällen
Står där runt hörnet och spyr sen
Bland råttor, med papiljotter uti karamellen

JAN WALLIN

Aldrig sluta att dö

● Vad en så kallad poet nu gör
i alkoholens dimma.
Där försvinner du och jag.
Och andra poeter gör som dom bör.
Då skriver dom ner sin sista vers
och dricker sin sista whisky eller bärs.
Men den poeten är inte jag.
Jag kommer aldrig sluta att dricka
eller sluta att dö.

MARKKU

Till dig Jan Wallin

● Jag måste reagera på Jan Wallins
grannar. Han blev verkligen så illa
behandlad då han fick lägenhet. Hur
kan man bara göra så som hans grannar
gjorde emot honom. Min bedömning
är nog att dom grannarna redan hade
bestämt sig ifrån början att han inte
skulle få bo där. Han var ju så glad för sin
lägenhet och i reportaget stod ju också
att han spelade nästan aldrig musik, utan
läste mest böcker. Jag tycker verkligen
att du blev så illa behandlad.

Du hade ju sett fram emot att få
slippa gatulivet, gå omkring och dra
dramater och kassar. Jag vet ju själv
av egen erfarenhet, men skillnaden är
att jag och min mans grannar verkligen
är trevliga. Stå på dig vännen, jag vill
verkligen att du inte släpper taget om
vad dom gjort med dig. Och jag hoppas
att du får en ny lägenhet, jag ska hålla
tummar och tår för din skull. Stå på dig.

LENA 515

Dagges tre korta

● Om solen går upp i öster så går väl klockan 1 timme före
i Finland än vi som är i Sverige?

Eller, är det svårt att förstå vad klockan är om man pendlar?
Får man då sparken om man kommer 1 timme +/- på
flexitid?

● En hypotetisk fråga: Om en moped bara får ha en häst-
kraft och man åker med den till krogen och dricker öl där så
bör man inte köra den hem.

Men om man rider på en häst, får man rida hem då? Eller
ska man lämna hästen utanför krogen, till man har blivit
nykter?

● Jag är som katten – äter när jag är hungrig och sover när
jag är trött.

Ville bara säga det eftersom jag inte längre har något fast
jobb att gå till.

DAGGE

En herrelös katt

● Nu har jag bara en sak att berätta.
Ni kommer att få en silvermedalj
och jag tar bara guld och känner mig fri, helt utan skuld.
Polisen kanske tar mig för att jag haft en jävligt kall natt.
Jag hade en gång en bostad, en så kallad kvart.
Där kunde jag sova och vila var eviga natt
och lyfta på min höga hatt.
Som nu blivit platt.

Men dom hälsar på mig fortfarande bara för att dom inte
ser vad som hänt med min hatt. För den höga hatten har jag
lagt i skymningens vrå, jag hoppas att ni kommer att förstå
en vacker dag när solen skiner eller regnet öser ner att jag
känner mig som en herrelös katt.

MARKKU

Vilsen

● Ett hem, vad är det? Jag antar att
hem är det ställe där man kommer i
från. Jag härstammar från Halm-
stad. Jag var nere på Västkusten för
att hälsa på min styvfarsa, början
på sommaren efter begravningen
av min mor. Vi satt på terrassen
i solen, jag fastnade i mina egna
funderingar när farsan satt och sov
i sin stol.

Ska man inte känna sig hemma
när man är hos sin förälder? Min
riktiga pappa är död sedan länge. Vad
gör jag här egentligen? Ju mer jag
tänkte på saken, då känner jag mig
inte hemma någonstans.

Har haft olika lägenheter tidigare
i mitt liv, där har jag inte känt mig
hemma heller. Tanken på att åka
tillbaka till Stockholm efter vistelsen
i Halmstad fick mig att känna att jag
hör inte hemma där heller. Känner
mig borta överallt.

MAGDALENA 407

FÖLJ OSS PÅ
INSTAGRAM

@situationsthlm

SLUSSEN

– EN BRO TAR PLATS

Femte året av Slussenbygget och för första gången någonting att inviga. Stålbron – 140 meter lång, 45 meter bred och med en vikt på cirka 3 400 ton – invigs 25 oktober och öppnas upp för trafik 26 oktober. Att bron i folkmun kommit att kallas guldbron är inte alls konstruktörens intention – den gula färgtonen är vald för att bron ska smälta väl in i stadsbilden och harmoniera med de gula, varma nyanserna i fasadfärgerna både i Gamla stan och på Södermalm. TEXT ULF STOLT FOTO MAGNUS SANDBERG

Den korrekta namn är Slussbron.
 Att den gula färgen har lite metalliskt skimmer i sig är enbart för att accentuera att det är en bro av stål, inte betong. En stålbro går att göra mera nätt än en betongbro – höjden på bron varierar, vid fästet på Södermalm är bron cirka sju meter, vid fästet i Gamla stan en dryg meter.

Det är två körfält i vardera riktningen ner i slitsen mot Stadsgårdsleden. På sidorna om slitsen blir det tre körfält i vardera riktningen – två bilkörfält och ett kollektivkörfält, samt gång- och cykelbanor. De åtta filerna ner mot Skeppsbron smalnar sedan av.

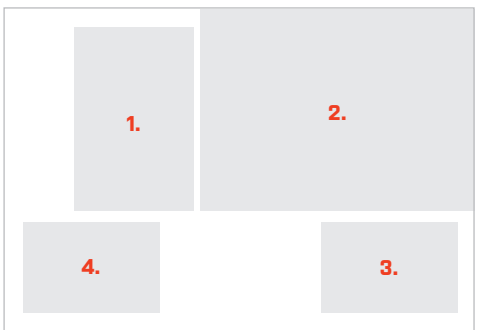
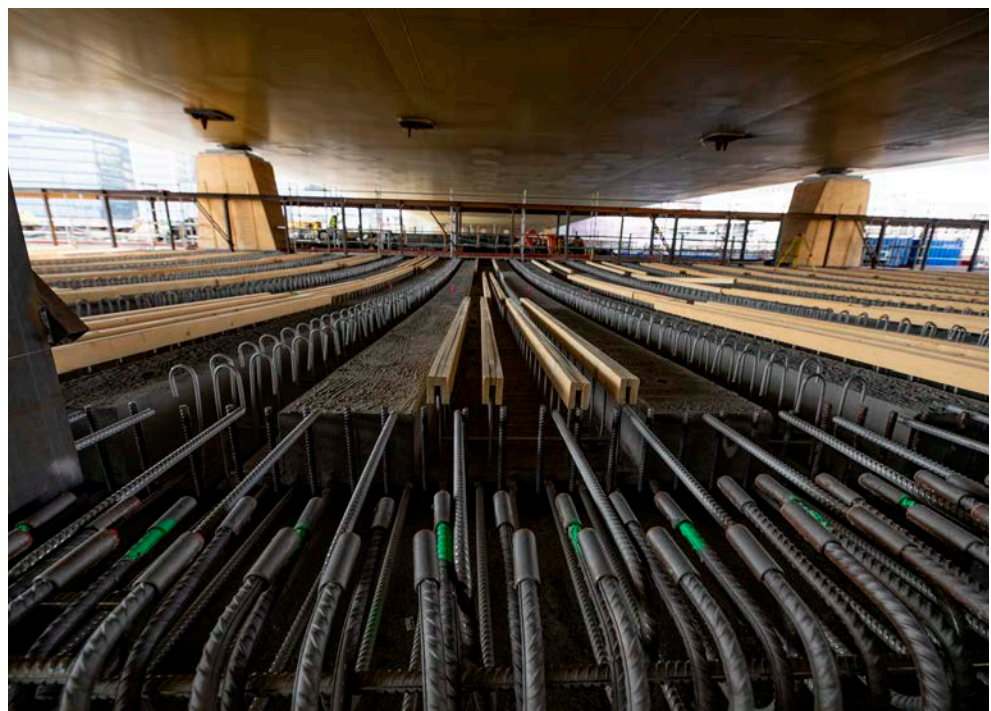
Asfalt, cykelbana i betong, röda, svarta och grå granitplattor för gångtrafikanter.

Bron har samma segelfria höjd som den tidigare bron, vilket betyder att större fartyg fortsatt får gå genom Hammarbyslussen.

På Södermalmsidan har bron en särskild sorts vågformad fog, kallad Sinusfog, som minimerar stöten från däcken som kör över fogen och minskar vibrationer i konstruktionen, dels minskar den buller. På Gamla stan-sidan styrs trafikflödet via ett trafikljus, vilket gör att hastigheterna är lägre och bron har därför en annan fog där.

Efter att bron invigs börjar utgrävningen av Södermalmstorg, en 900 kvadratmeter stor utgrävningsplats. Arkeologerna har studerat gamla kartor och vet att det är ett fornlämningsområde och tror sig veta ungefär vad de kan förväntas finna.

Men de kan ju aldrig säkert veta. 📍

1. Från bro-slitsen och upp mot Hornsgatan och Södermalmstorg delas körfälten av med en kil av gatsten, för att återskapa den tidigare miljön. Dels har man sparat gatsten från den tidigare rivningen som nu återanvänds, dels har man fått gatsten från ett annat av stadens byggprojekt i Norra Hammarbyhamnen. Enbart den sparade och återanvända gatstenen från Slussen räckte inte till.
 Den breda kantstenen som läggs utmed finns ursprungligen bara i Gamla stan och på en del ställen på Östermalm.

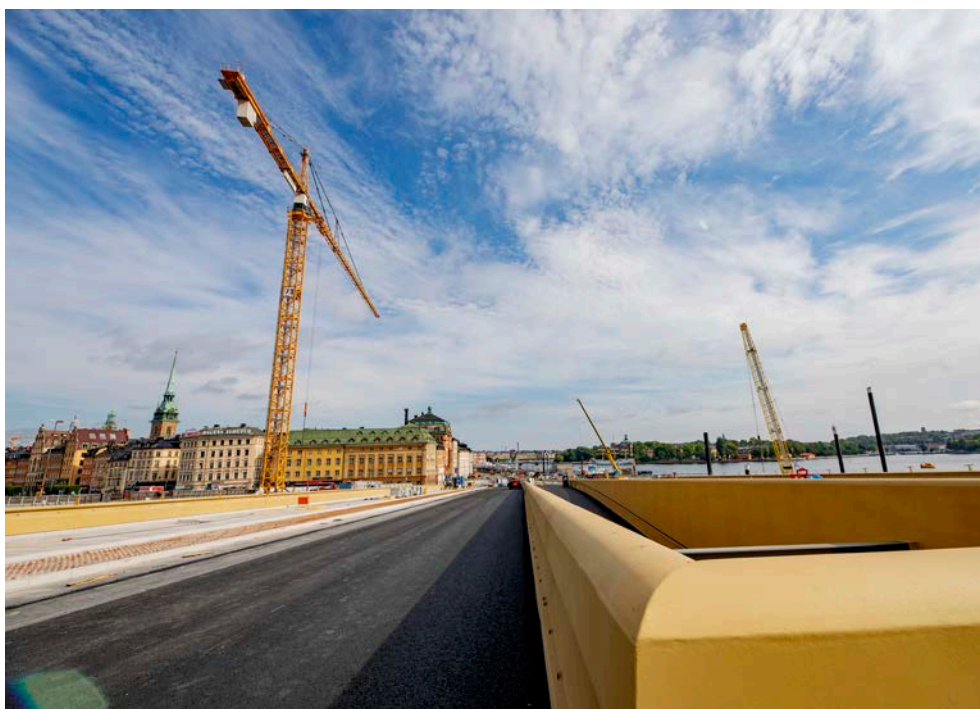

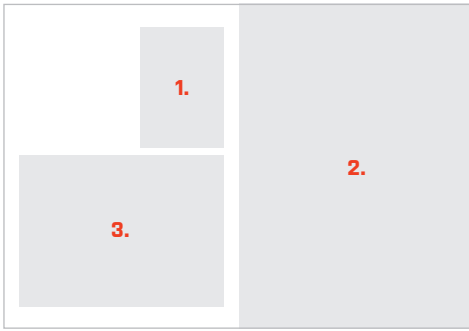
2. Skeppsbrokanjen har rätats ut och breddats med 12-15 meter, krönsten i granit följer kajkanten in i slusskanalen – sten och granit är gamla klassiska byggmaterial i Stockholm som används för att nya Slussen ska smälta in väl mellan de gamla miljöerna där den byggs.

Man förbereder för lågbroarna under stålbron, vilka kommer att användas av både gående och cyklister som inte väljer att ta stålbron över. Under bron kommer det vara väl belyst för ökad trygghet.

3. Till vänster i bild ser man armeringen för cykelbanan innan gjutningen. Innanför den, närmast räcket, gångbanan som beläggs med, röd, svart och grå granit. Innan tunneln ner mot Stadsgårdsleden är klar kommer delar av cykeltrafiken att ledas ner i slitsen.

4. Den kallas för hängmattan – förberedelsen för de kommande lågbroarna som går på båda sidor under stålbron. Man kommer där närmare vattnet och är skyddad från regn. Beroende på vart man ska sedan kan man fortsätta att gå eller cykla mot Nacka eller Södermälarsstrand, eller nå handelsplatsen och bussar, tunnelbana eller pendeltåg.

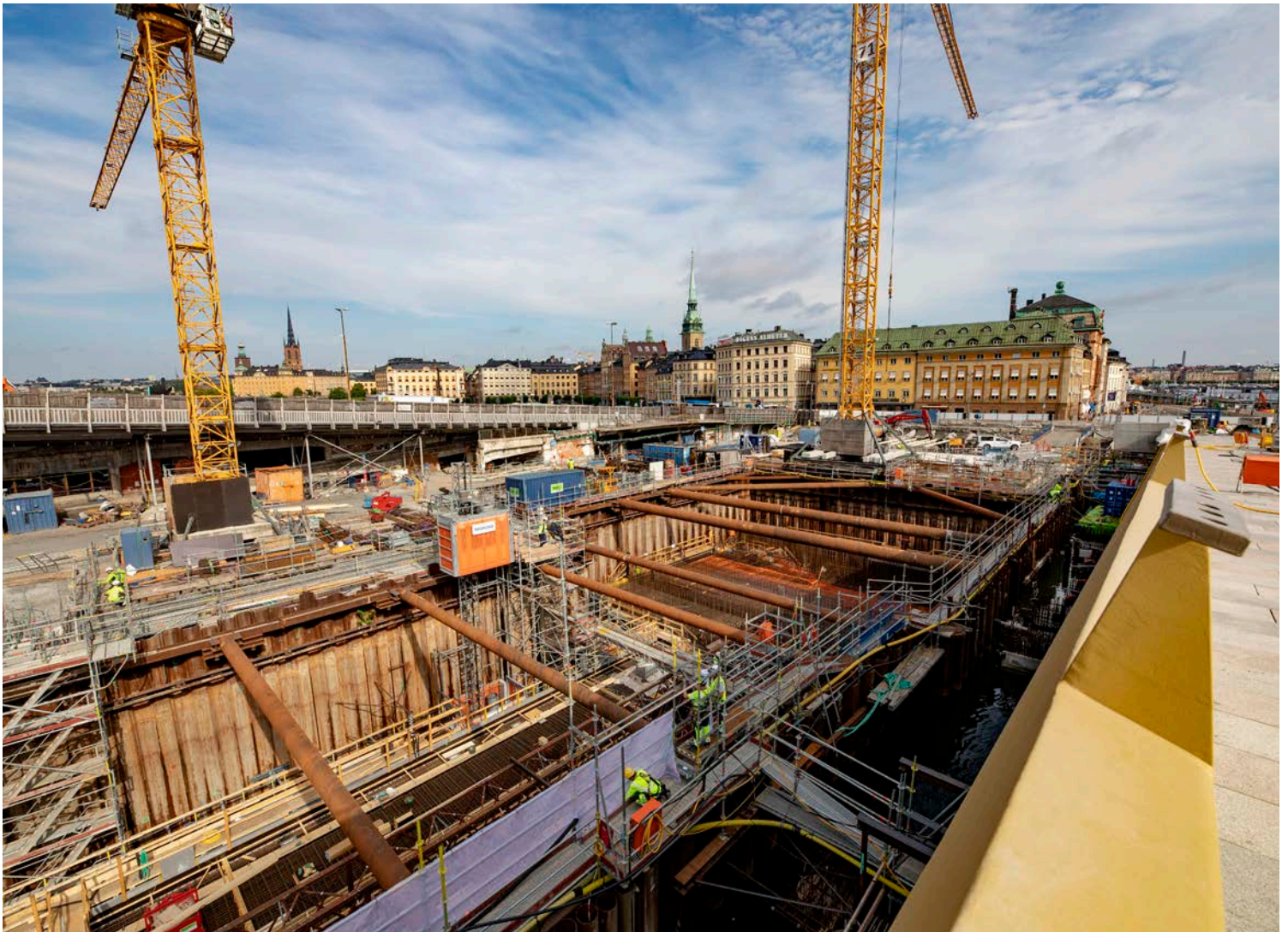
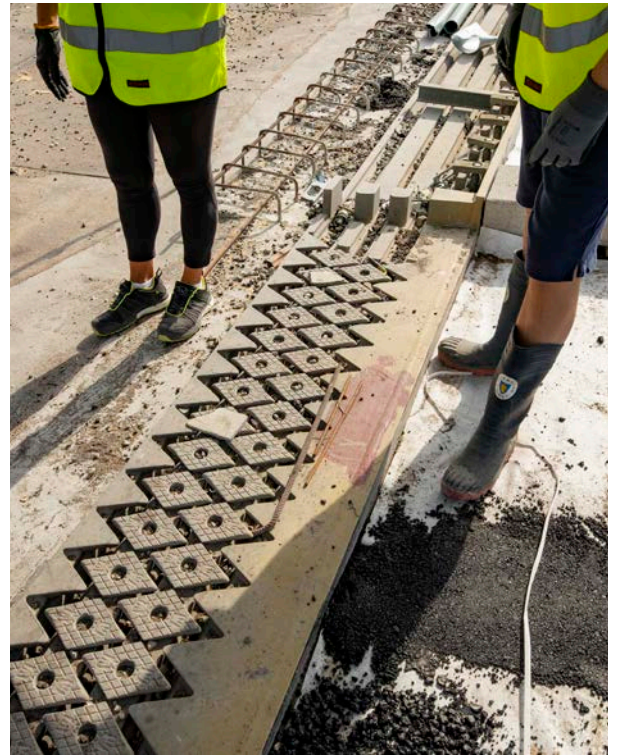
1. Stålbrons fog på Gamla stan-sidan. Där regleras trafiken med ett trafikljus och håller därför en lägre hastighet, vilket gör att det inte uppstår samma tryck mot fogen, det gör att det inte blir samma bullernivå som vid högre hastigheter.

2. Stålbrons fog på Södermalmsidan. Då Sinusfogen är vågformad gör den att bilarna aldrig passerar över den vågrätt – kör "rakt över" den – utan de kör alltid över fogen mer eller mindre diagonalt. Vilket förhindrar att det blir en ljudlig stöt på grund av nivåskillnader mellan bro och mark.

Då det kommer vara serveringar och lågbroar under stålbron är det viktigt att det inte fortplantas buller från trafiken ner i konstruktionen.

3. När stålbron är i bruk kan man börja riva den provisoriska bron och det allra sista som finns kvar av den gamla Slussen-konstruktionen. Närmast i bild ser man stöttor, armering och stålspontar som är en del av det förberedande arbetet med att skapa avbördningskanalerna. Det ska gjutas en två meter tjock betongkaka i botten på kasunerna.

När trafiken släpps på uppe på bron schaktar och muddrar man ur området där kranarna nu står och förbereder slussrännan, lågbroarna och ett vattentorg.

Alla har rätt till en bostad

Rätten till bostad är stadgad såväl i FN:s konvention om mänskliga rättigheter som i svensk grundlag. Trots det lever minst 33 000 personer i hemlöshet i Sverige idag. Vi vill förändra det. Därför stöttar vi sedan många år Situation Sthlm i syfte att bidra till en bättre boendesituation för hemlösa och socialt utsatta människor.

Tack för att du också gör det!

SBAB!

I GATUPLANET

9,6

år är den genomsnittliga kötiden för en hyresrätt i Stockholm. Det är ett år kortare än förra året vid den här tiden och lägsta siffran på fyra år. Det beror på Coronapandemin. När lägenheter-na förmedlas utan visning hoppar många med lång kötid av sent i processen och lägenheten går i stället till de med kortare kötid.

Den sista augusti stod 695 999 personer i kö för en lägenhet i Stockholm.

Köparnas svar på säljarnas tack-sms för Swish-köpet

"Tack för att ni ger mig möjligheten att köpa en bra tidning, men mest av allt vill jag tacka för att ni alltid är trevliga och vänliga. Det betyder mycket för mig, som på väg till jobbet grubblar över mänskligheten ibland."

"Jag är glad att jag stannade och köpte tidningen, fina reportage."

Stort lycka till och vad glad jag är att ha sprungit in i dig på Södra station.

Den här tidningen åker ut på en båt nu som present till värdparet. Bättre än en blomma tänker jag."

Svar förmedlas till respektive säljare.

GATUSLANG

"Skotta taket."

En före detta säljare, Ulf Lager, berättade för personalen vad han skulle göra hos frisören han en dag var på väg till efter tidningsförsäljningen.

JOHAN OLSSON

Erik Carlsson är utbildad kantor vid Musikhögskolan. Förr fanns en vikariepool för kantorer som Svenska kyrkan hade, men den är inte längre i bruk. Men han håller ändå spelandet igång.

Hur är det att spela kyrkorgel?

– Det kan ju vara både det pampiga, stora ljudet, och det lågmälda, meditativa. Det handlar om vilka orgelpipor man öppnar upp med de registerandrag man drar ut. Och så spelar man med fötterna också.

– Ingångsmusik på vigslar

ska vara pampig, på begravningar när kistan bärs ut ska det vara mer lågmält.

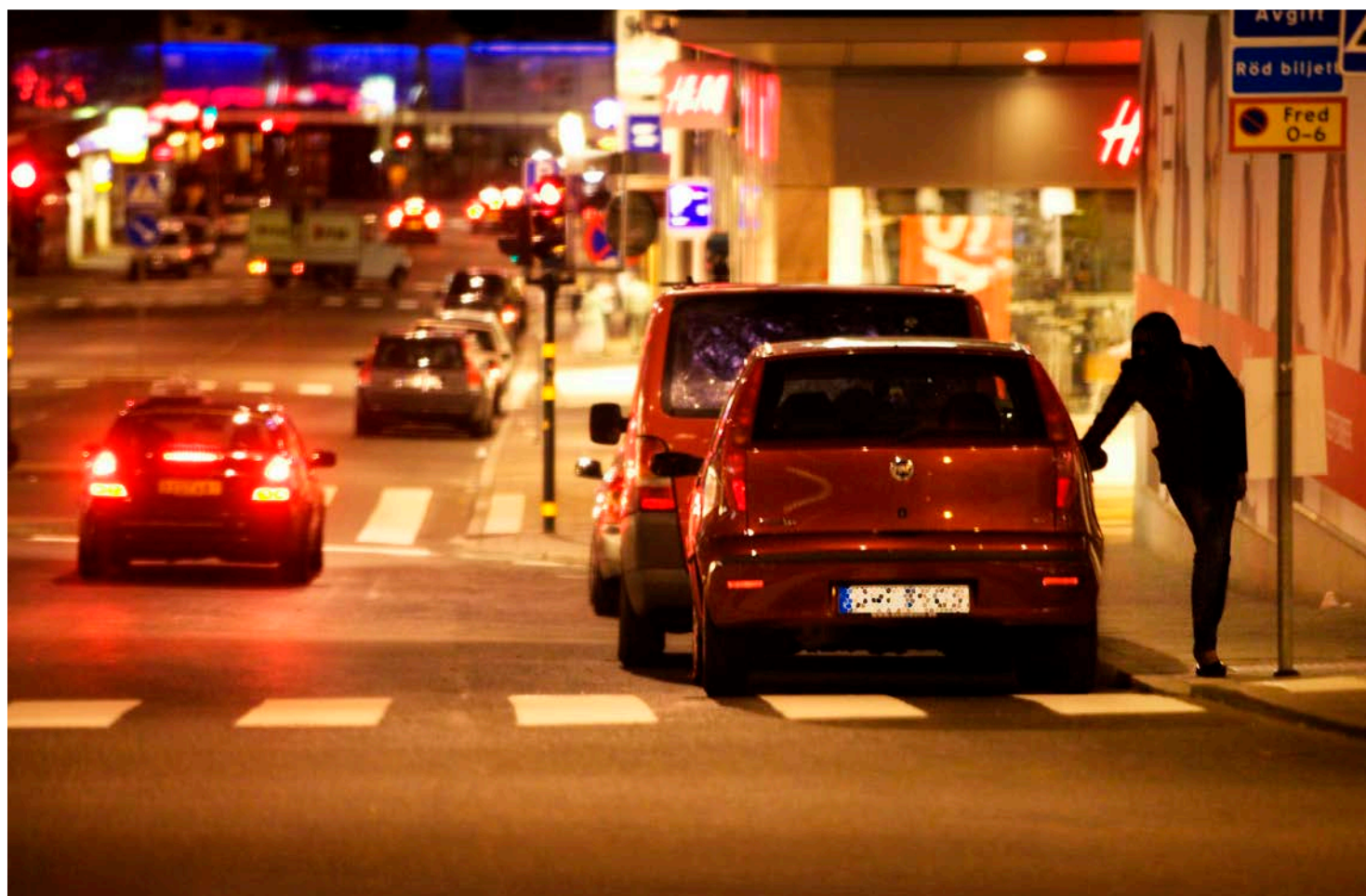
Hur blir man kantor?

– Jag började med att gå en sommarkurs uppe i Umeå. Sedan studerade jag kyrkomusik på Musikhögskolan.

Hur håller du liv i spelandet?

– Jag spelar på Stadsmission S:t Paul tre söndagar i månaden när de har andakt. Och en del i S:ta Clara kyrka på onsdagsmässor, och en del lunchkonserter där med både solopiano och ibland med en sångare.

ULF STOLT

Prostitutionen ökar igen – Efter corona och Insats torsk är sexköpen tillbaka på vanlig nivå

I VÅRAS GJORDE polisen riktade insatser mot lägenhetsbordeller på Södermalm och Norrmalm under namnet Insats torsk. Målet var att lagföra sexköpare och att komma åt de som främjar och organiserar prostitution.

Under sammanlagt två veckor tog polisen nästan lika många sexköpare som under hela 2019, det vill säga 69 personer. Och sexköparnas rädsla för att åka fast ledde till att antalet sexköp minskade.

Gatuprostitutionen ingick inte i Insats torsk.

Men samtidigt som insatsen mot lägenhetsbordellerna pågick kom coronapandemin. Innerstaden avfolkades, vilket i sin tur ledde till att kunderna inom

Jenny Holmberg och Sofie Lidbeck.

gatuprostitutionen runt Vasagatan, Malmskillnadsgatan, Kungsgatan och Mäster Samuelsgatan blev färre.

– Med färre människor som rör sig på stan är det också färre som går till och från jobbet, och till och från krogen, då många av sexköpen sker. Det blev svårare för de som säljer sex att få ihop pengar för dagen, säger Jenny Holmberg som är socialsekreterare på Mikamottagningen.

Mikamottagningen drivs av Stockholm stad, där jobbar fyra socialsekreterare med både uppsökande verksamhet och drop in för personer som har använt sex som ersättning, skadat sig med sex eller är utsatta för människohandel för sexuella ändamål.

De som kommer till mottagningen kan få

MIKAMOTTAGNINGEN

På Mikamottagningen kan man få samtalstöd, praktisk hjälp eller tillgång till Regionens Mika Hälsa.

Man får stöd i kontakten med myndigheter och andra instanser för att ansöka om ekonomiskt bistånd, boende och behandling.

För att besöka Mikamottagningen behöver man vara över 18 år, man får vara anonym och det skrivs inga journaler.

både stöd och praktisk hjälp i allt från kontakter med andra myndigheter till hälsofrågor.

Två som jobbar där är Sofie Lidbeck och Jenny Holmberg. Och Insats torsk och rörde sig också ute på gatan och såg att sexköparna blev färre och att det ledde till att de som

sålde sex tog större risker för att få ihop till sin försörjning.

De blev också mer utsatta för de mest våldsbenägna sexköparna.

Utsattheten och svårigheten att få ihop till försörjningen gjorde att de i större utsträckning än tidigare var beredda att lämna livet på gatan.

– De har kommit fram till oss och bett om hjälp. Att vi funnits och synts på gatorna har också haft en lugnande roll i en stad som varit avfolkad. För faktum är att ett folkvimmel också är ett slags skydd för den som befinner sig i prostitution, säger Jenny Holmberg.

Men om gatumiljön var öde i början av coronapandemin börjar den sakta men säkert återvända till det vanliga. Därmed också sexköpen, menar socialsekreteraren Sofie Lidbeck. Vissa av dem som tog kontakt med Mikamottagningen har återvänt till att sälja sex

"Ett omfattande samhällsproblem"

SIMON HÄGGSTRÖM är kriminalinspektör på Polisens Nationella operativa avdelning och har jobbat med prostitution i många år.

"Även om prostitutionen fortfarande är ett komplext och omfattande samhällsproblem har lagen om förbud mot köp av sexuella tjänster bidragit till en normförändring i samhället. Allt fler människor ser prostitutionen som ett problem och frågor rörande prostitution har fått allt mer utrymme i den politiska och allmänna debatten. Utvecklingen går i rätt riktning men det finns fortfarande otaliga förövare som inte tycker att det är ett problem att köpa sexuella tjänster.

Attityderna behöver förändras bland de som köper sex och för att ha en chans att påverka människors syn på prostitution måste vi börja prata om problematiken på ett tidigt stadium. Erfarenhet från polis visar att de som köper sex är yngre och att det blivit allt vanligare att köpa sex i grupp. Detta tyder på att attityden gentemot prostitutionen

LARS HEDELIN

Simon Häggström.

tagit en annan vändning och i någon mening blivit allmänt accepterad bland yngre. Även prostitutionen i sig har förändrats

efter att fenomenet sugardating etablerats på marknaden.

Sugardating marknadsförs genom lyxdating mellan en sugarbaby och en sugardaddy. Hela arrangemanget bygger på tjänster och gentjänster där den rike äldre mannen erbjuder sin exklusiva livsstil till den unga vackra kvinnan som förväntas erbjuda sitt sällskap till honom. Detta är dold prostitution då ingen sugardaddy kan tänka sig att betala tusentals kronor för sällskap utan intimitet."

FOTNOT Ur rapporten *Samtycke till salu?* och delar av Simon Häggströms föreläsning i rapporten.

GERD ERIKSSON

både på gatan och via nätet.

Vad betyder det för dem som ni på Mikamottagningen fått kontakt med under den här tiden?

– Självklart finns det hopp för alla vi träffar, vi slutar inte att stötta eller hjälpa personer. Vi försöker hitta rätt stöd och fortsätter att vara samtalskontakt. Det finns inga personer som är hopplösa över huvud taget, säger Sofie Lidbeck.

Hon säger att de som prostituerar sig och säljer sex inte är någon homogen grupp, de gör det av olika skäl. För vissa är det fattigdom – då är det ofta frågan om utländska kvinnor och människohandel. För andra kan det vara hemlöshet där en sexuell tjänst kan innebära tak över huvudet, mat och trygghet och att överleva dagen. Det kan också vara ett sätt att finansiera sitt missbruk.

– Men det finns en gemensam nämnare för alla personer som nämnare för alla personer som Mikamottagningen träffar. De har tidigare i livet blivit utsatta antingen för sexuella övergrepp, mobbing, våld, missbruk eller omsorgsbrist, säger Sofie Lidbeck.

GERD ERIKSSON

SEXKÖPSLAGEN

Sverige fick 1999, som första land i världen, en sexköpslag som kriminaliserar köp av sexuella tjänster. Det är förbjudet att skaffa sig en tillfällig sexuell förbindelse som betalas med någon form av ersättning.

Det är däremot inte straffbart att sälja sexuella tjänster eftersom det inte anses rimligt att kriminalisera den som är utsatt och utnyttjas av förövaren.

Alkoholerna dödar ojämnt

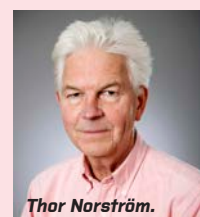
NÄR KONSUMTIONEN AV alkohol ökar blir dödsfallen fler.

Men dödligheten slår inte jämnt över befolkningen. Det är de med lägre utbildning som drabbas hårdast, visar en ny studie från Institutet för social forskning.

– Mönstret är tydligt, den alkoholrelaterade dödligheten ökade betydligt mer i gruppen med lägre utbildningsnivå när den totala alkoholkonsumtionen ökar, säger Thor Norström som är professor i sociologi.

"Den alkoholrelaterade dödligheten ökade betydligt mer i gruppen med lägre utbildningsnivå när den totala alkoholkonsumtionen ökar."

Det är den första studien som mäter effekten på dödlighet i olika utbildningsgrupper i samband med intag av alkohol. Och man har tittat på grupper med tre utbildningsnivåer: grundskola, gymnasie- och högskola, och därefter mätt dödsfallen kopplade till alkohol i respektive

EVA DALIN

Thor Norström.

grupp. Dödsfall som alkoholförgiftning och leversjukdomar, olyckor, mord och självmord.

– Effekten på den alkoholspecifika dödligheten är mer än tio gånger högre för befolkningen med lägre utbildningsnivå jämfört med de med högre utbildning, säger Thor Norström.

En trolig förklaring till att gruppen med lägre utbildning drabbas hårdast är att de generellt har fler riskfaktorer som gör att effekten på gruppen blir större.

– Tidigare studier har visat att exempelvis rökning är vanligare bland personer med lägre utbildningsnivå och det förstärker troligen den skadliga effekten av alkohol, säger Thor Norström

Studien bygger på siffror från Systembolagets försäljning och under mätperioden var alkoholkonsumtionen mellan 6,3 och 7,1 liter ren alkohol per år och invånare över 15 år.

GERD ERIKSSON

miljarder kronor per år kostar det rättsväsendet att utreda alkoholrelaterade brott. I kostnaden ingår utredningskostnader för polis och åklagare, domstol, fängelse, häkte, frivård och rättsmedicin.

2017 utreddes över 162 000 brott som bedömdes vara alkoholrelaterade. Och av dem var det misshandelsfallen som kostade samhället mest med 4,9 miljarder.

FÖRETAGSPRENUMERATION

Med en företagsprenumeration hjälper du och ditt företag till att göra Stockholm till en bättre stad för oss alla att bo i. Vill ni också företagsprenumerera på Situation Sthlm och synas med er logotyp på denna sida? Kontakta oss:

Herman Sundgren (herman@situationsthlm.se), tel: 08-545 953 94

ZBK

 apoteket

Brunnberg & forshed

Abaton
PRODUKTION AB

ATRIUM LJUNGBERG

BYGGMÄSTAREFÖRENINGEN

Acne 艾可尼

ASSA ABLOY

 BYGGNADS

 EY Skye

 HAMMER & HANBORG

 advokatfirman sallnäs

 Capio Geriatrik

 FAMILJEBOSTÄDER

 Hertz **inResonance**
Always in Tune

ADVOKATFIRMAN ÅBERG & CO

 Capio Psykiatri

 Fastighets

HANSA PROJEKT

ADVOKATBYRÅN **Thomas Bodström**

Autoexperterna

CEDERQUIST

 FF Profilreklam AB

Hedström & Taube | gruppen

afa
FÖRSÄKRING

ARVET

 centric

FCG

investor

AHRBOM & PARTNER

 AXFAST
UTVALDA LÄGEN

 CERTE REVISION

Flinks JÄRN

STIFTELSEN OSCAR HIRSCHS MINNE

 Akademikerförbundet SSR

BESQAB

 CHINA TEATERN

FLOWY

HMXW arkitekter

iiriiiis
utvecklingscenter

 Akademikernas
a-kassa

 BOLIDEN

COWI

 FOURSIDE

HOTELL JOUREN
ett tryggt boende

 IT-UNDERHÅLL
I STOCKHOLM AB

ALLBA

 Bonnier Fastigheter

Danske Bank

gibon

hiQ

JANKE WIKHOLM

ANDERS BODIN FASTIGHETER

 BO BY
BOTKYRKABYGGEN

 DANVIKSHEM

 gro advokatbyrå

JÖRGENSENS RÖR AB

APOTEK ICA

 BRANDKONTORET
Förmedling av fastigheter

DE BASSO
ADVOKATFIRMAN DE BASSO

 Grönå Lund

HRM
Affärsutveckling
Relationer med affärsförus

 dina Dina Försäkringar

 Grönsakshallen
Sorunda

 Hyresgästföreningen

 Effekt
Konsult & Fastighetsförvaltning AB

H2M

IKANO
Bostad

 EM
EINAR MATSSON

INDUSTRI **VÄRDEN**

 Electrolux

 HAMMARBY IF

 Indutrade
Industrial Components

 Ersta diakoni

HEBA
FASTIGHETS AB

 inplenion.

Kvinnofridslinjen är en stödtelefon för dig som är utsatt för hot, våld eller sexuella övergrepp.

Ingen fråga är för liten

 020-50 50 50
Kvinnofridslinjen

VILL DU VETA MER? BESÖK GÄRNA KVINNOFRIDSLINJEN.SE

Kvinnofridslinjen drivs av Nationellt centrum för kvinnofrid vid Uppsala universitet och Akademiska sjukhuset på uppdrag av regeringen.

UTSTÄLLNING

AVTRYCKAREN

150 ÅR AV POLISFOTOGRAFI

**BILDER, BROTT
OCH BERÄTTELSE**

Polismuseet

polismuseet.se

Blixtjobb

skapar arbetstillfällen för personer som lever i utsatthet.

Foto: Skyddsvärnet

Bernt, blixtjobbare:

"Jag har fått en fast punkt i tillvaron och det är fint att känna sig behövd. Jag får prova på olika saker. Mitt självförtroende har växt enormt sedan jag började på Blixtjobb och jag ser nu att det inte är någon omöjlighet att få ett fast jobb. Jag har drömmar om olika arbeten och söker jobb kontinuerligt. Jag skulle gärna arbeta inom lagerbranschen, bli fastighets-skötare eller kontorsvaktmästare. Jag vill ha den typen av arbete där jag får röra på mig, arbeta med händerna och träffa mycket folk."

Du kan anlita Blixtjobb för att utföra följande arbeten:

- Trädgårdsarbete.
- Rensning vid dödsbo, städning och fönsterputs.
- Flyttjälp, bud och transport.
- Hantverksuppdrag, som målning, tapetsering och snickeri.
- Enklare administration.
- Montering och praktisk hjälp runt event eller marknader.
- Och massa annat. Kontakta oss med din förfrågan.

Blixtjobb arbetar i Stockholm med omnejd. Det finns alltid en arbetsledare som ansvarar för tids- samt kvalitetsgaranti och är alltid kopplad till uppdraget. Våra medarbetare är försäkrade och formellt anställda med avtalsenlig lön.

Anlita Blixtjobb

blixtjobb@skyddsvarnet.se

www.skyddsvarnet.se/blixtjobb

HJÄLP TILL SJÄLVHJÄLP
ANNO 1910
SKYDDSVARNET

STOCKHOLMSKRYSSSET

Lös, skicka in och vinn

Som en liten paus i läsningen tycker vi att du nu, när du blåddrat ända hit, ska hämta en penna, lösa korsordet och skicka in det till oss.

Via vår intrikata slumpgenerator kommer sedan tre vinnare att dras bland de inskickade rätta lösningarna.

Den stolta vinnaren belönas med samlings-skivan *Ljusglimtar ur RadioSkugga* från det prisbelönta radioprogrammet RadioSkugga från 2012.

Andra och tredje pris är ett nyckelband med Situation Sthlms logga på.

Förra månadens vinnare:

Lena Andersson,
Saltsjöbaden

Nyckelband:

Anders Bodén, Stockholm
Tomas Sjöberg, Hässelby

Se förra månadens lösning på sidan 30.

							FAT-TIGA	HELT INTAKT	SOM SOM	KAN TYDA PÅ PAKET	ANRÄTTA URVATTNAD	DE KÄNNER AV
						FICK UTBILDNING						
						SÄDAN GOLAR						
						ADELS-MANNEN						
						HAR BAS-SAR PÅ MARKEN EFTERLYSA				FÖRE KD KNÄPP-INSTRUMENT		
KAN REGE-RING VARA	GASEN RADON		MOTTOT	SÄGS ORO	REN-FÖDA				ROMHEJ TVÄRSLÅ PÅ DÖRR			
VALLEN							PÅ SAM-MA SIDA				ORALA PROV	
					FIXAT KAN STICKAS						STÅR FÖR NORD-OSTLIG DELSTAT ALLERGI	
SÄDANA VILL HA MER OCH MER	SKUR-VISKAN AVFÄR-DANDE						DENT I ADAMS BOK SES I VÅRT SYSTEM					
						RA DAGS-LJUSET			TRÄD KÄNNER MAN VÄL TILL			
CHANS-TAGAN-DE						GÖR MAN PÅ TRÄFF		HÖRS MED LA VISTA UTSLAG				
FÖR EN GNA-GANDE EXISTENS	SAGOLIK KVINNA			SÄLDE VID DÖRR I MOBILER					JAPANSK TEATER FÖR TRÄFFAR			SÖKA FÖR-MÅ
					BLIR SKOR I VATTEN GÅ OMKRING							
RYSK FLICKA			TILL-TÄNKT SMAKSAK									AMI
AMERI-KANARE		GÖR IMITÄTOR EFTER KAN SPETSAR					SPYDIG-HET GREKÖ					
FÖR-TRYCK								FRAMFÖR BOGARTS PÅCK SÄGO-MAMMA			INLEDER NORSKA NATIONAL-SÄNGEN CA 3	
DYNGA						KÖR SNAB-BARE			SES PÅ KNOP-PEN			
KAN FÖR-GYLLAS				BA-ROCKT						SES SEN		

Stockholmskryssset är ett samarbete mellan Situation Sthlm och tidningen Kryssset, en månadstidning för alla kryssintresserade.

KRYSSSET

Namn:

Adress:

Postadress:

Skicka in ifyllt kryss senast 19 oktober till: Situation Sthlm Timmermansgatan 38 118 55 Stockholm

SVEPET

CLEMENT MORIN

Tobias Malm är doktor i varför rockband håller ihop

AVHANDLING BAND I STOCKHOLM SOM HÅLLIT IHOP LÄNGE HAR STUDERATS

VANLIGASTE ORSAKEN TILL konflikter i ett rockband är att bandmedlemmarna har olika inställningar dels till sin egen roll, dels till syftet med själva bandet.

Det kan också handla om kreativa konflikter, som när John Lennon och Paul McCartney tävlade om att skriva de bästa låtarna. Eller att en bandmedlem rent musikaliskt inte håller måttet.

Källorna till konflikterna kan vara många.

Forskaren Tobias Malm har i sin doktorsavhandling tittat på vad som driver och utvecklar band som lyckas hålla ihop år efter år. Hans studier

bygger på band från Stockholm.

– Det finns sex olika identiteter i ett rockband: vänner, kollegor, kreatörer, proffs, hobbyutövare och entreprenörer. Alla identiteter behövs, men olika mycket vid olika tillfällen. Därför är en viktig faktor för ett bands sammanhållning att det finns en flexibilitet och en möjlighet för varje bandmedlem att utveckla sin förmåga. Och att ibland växla mellan de olika identiteterna. Däremot behövs ingen fast ledare.

EN ANNAN FRAMGÅNGSFaktor är att det finns ett övergripande "vi". Att man hör ihop som en familj utan att

behöva definiera vi:et och varandra varje dag. Och när det börjar komma framgångar och bli fler spelningar gäller det att en person inte tar på sig för mycket.

– Att fördela arbetsbördan och ha uttalade ansvarsområden är viktigt för sammanhållningen. Tar en person på sig hela ansvaret finns det risk att den bandmedlemmen helt enkelt inte orkar längre.

Är det nån skillnad mellan ett band i en storstad kontra småstad vad det gäller utveckling och sammanhållning?

– Det är inget jag tittat på i min studie. Men jag tror att ett band på en mindre ort kan få en snabbare skjuts framåt i början av karriären genom att de lättare får spelningar, har en trogen publik och lär sig att rätta det mesta själva. Det ger både självförtroende och vi-känsla. Band

ATT FÖRDELA ARBETSBÖRDAN OCH HA UTTALADE ANSVARSOMRÅDEN ÄR VIKTIGT FÖR SAMMANHÅLLNINGEN.

som The Hives, Cardigans, Kent och Sahara Hotnights kommer alla från mindre städer.

– Det kan i sammanhanget vara intressant att nämna att ett av världens största rockband, Metallica, gick i gruppterapi i nästan två år efter att ha haft våldsamma gräl och olika syn på arbetsprocessen i bandet. Allt går att se i dokumentären *Some kind of Monster*.

Tror du att fler band, i likhet med Metallica, skulle må bra av att gå i terapi?

– Ja på ett plan, om terapin leder till ökad förståelse för olikheter och hur alla kan bidra positivt till helheten. Men jag gissar att för de flesta "vanliga" band kan såna samtal snarare förkorta livslängden. Risken är att det blir nya konflikter som rubbar ett hälsosamt tillstånd av naturliga identitetsväxlingar.

GERD ERIKSSON

ULF STOLT

Katherine Ryan: "Glitter Room"

STAND-UP Med "Glitter Room" ställer sig den kanadensiska stand-up komikern Katherine Ryan på scenen i kölvattnet av Metoo och försöker finna både reson, nyanser och till viss del försoning. Och hon gör det med en pilsnabb tanke, ypperlig komisk timing och en nyfiken och intelligent omvärldsblick. Och med en volymknapp väsensskild från exempelvis Mia Skärings "Ingamerknulattge"-råmande buller.

Vilket gör att man lyssnar.

Sveriges relation till Förintelsen

HISTORIA Med utställningarna "Sverige och Förintelsen" och "Vita bussarna – fotografier av KW Gullers" vänder Forum för levande historia blicken mot Sveriges agerande under det tyska nazistpartiets regim, från 1933 och fram till året efter krigsslutet, 1946.

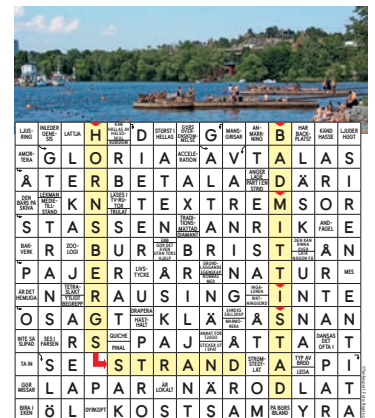
Utställningarna skildrar både den svenska rädslan och undfallenheten, men också mod och handlingskraft. Innehållet är uppdelat i olika teman som antisemitism, flyktingpolitik och neutralitet. Många filmer, fotografier, föremål, konstverk, vittnesmål och faktatexter visas för första gången.

FOTNOT: Från 22 september på Forum för levande historia.

ULF STOLT

Lösning kryss #274

Se förra numrets vinnare på s.29.

"Att behöva tro, men hur ska vi kunna tro på er ruin?" – Robert Hurula om kommande plattan *Jehova*.

"Plattan skrevs i det sämsta, i kaoset."

Eric Palmqwist

MUSIK De tio låtarna på skivan *Hej då* avhandlar en skilsmässa och är skrivna under en kort tidsperiod.

– Fyra av låtarna skrevs under en vecka i New York, fyra låtar skrevs i mitt sommarhus på Gotland, en i ett sommarhus i Nacka jag fick låna av en kompis. Och en låt är skriven i en bil.

Han beskriver *Hej då* som en "gräva-där-man-står"-platta.

– Första låten jag skrev till skivan, "Ingenting", då fanns det fortfarande hopp, liksom.

Det var vår och sommar under separationen och han bodde runt lite där det gick.

– Låten "Vi två går åt var sitt håll" är skriven i bilen under den tiden. Men nu har livspusslet ordnat upp sig,

JOHAN BERGMARK

situationen är en annan i dag. Plattan skrevs i det sämsta, i kaoset.

ERIC PALMQWISTS FÖRRA skiva handlade om beroende och vägen bort från missbruk, den här om en skilsmässa – varliga avtryck ur ett högst mänskligt liv.

– Det är ju det som är så fint. Jag har märkt att musiken berör människor på riktigt. Musik kan ju va

underhållning, sen kan det va nåt helt annat, nåt djupare. Det har jag märkt nu när folk hör av sig. En tröst, och det behöver inte handla om beroende.

– Det kanske jag inte tänkte på när jag skrev låtarna, men det är ju på nåt sätt allmängiltigt att va människa.

FOTNOT: *Hej då* släpps 1 oktober. Han spelar på Fasching 11 november.

ULF STOLT

Helene Billgrens konst blir koreograferad

DANS I föreställningen "Promise land" tar Helene Billgrens bildvärld plats i kostymer och scenografi. För första gången samarbetar Örjan Andersson med en bildkonstnär, och för första gången samarbetar Helene Billgren med en koreograf.

SOPHEN WILKES

De har båda inspirerats av dadaismen och surrealismen – av det absurda och av spontana impulser, innan intellektet fått fatt i det som sker.

FOTNOT: På Dansens hus från 1 oktober.

ULF STOLT

Värt att kolla upp:

Dalenglitter

Wanda Bendjelloul

BOK På ena sidan tunnelbanespåren ligger villorna, på andra sidan gårdarna huller om buller. Men det kan finnas en väg bort.

Är det krig ännu?

Teater Galeasen

TEATER Nyskriven dramatik av ryske Mikhail Durnenkov om det mänskliga och omänskliga i ett samhälle under konstant hot. Visas på teaterns Youtubekanal från 16 oktober.

Underworld

Andreas Hourdakis

MUSIK Tredje skivan jazzgitarr. Nio egna låtar, kompad av trummor och kontrabas.

Två filmfestivaler ser fördel med digitalisering

DIGITALT Både kortfilmsfestivalen STOCKmotion och CinemAfrica arrangeras i år online.

– Genom att hålla festivalen online skapas en möjlighet att kunna ta del av CinemAfricas utbud vart man än befinner sig över hela Sverige. Vi har försökt anknyta till det panafrikanska

perspektivet i Black Lives Matter-rörelsen som i sig är en global rörelse mot anti-svart rasism, säger Dina Afkhampour, festivalchef CinemAfrica.

Även STOCKmotion ser formatet som en fördel med att nå ut till flera med sina filmer och seminarier.

– Vi är stolta att kunna visa filmer

som har varit runt i världen på internationella festivaler, säger Rafael Franco, filmprogramsansvarig på STOCKmotion.

FOTNOT: STOCKmotion 14-17 oktober, CinemAfrica 1-14 oktober.

ULF STOLT

FÖLJ OSS PÅ INSTAGRAM

@situationsthlm

DÅTID STHLM

OKTOBER 2013

LUKAS MOODYSSONS FILM *Vi är bäst!* om Södermalmsungdomarna Bobo och Klara som startar ett band på fritidsgården och gör låten "Hata sport", har biopremiär.

Både socialtjänsten och frivilligorganisationer ser att EU-medborgare som kommer till Stockholm för att titta på gatorna, i allt större utsträckning tar med sina barn. Ofta skickas barnen hem igen och staden betalar biljetten.

En V. U. P – vind under produktion – på Bjurholmsplan med altan i väster och orangeri kostar 11. 880. 000 kronor fast pris. Inflyttning om ett år.

Antalet unga män som vårdas på sjukhus för skador efter misshandel eller annat våld är det lägsta på tio år. Antalet personer som vårdas för självsador ökar dock, mycket för att alltför många skadar sig själva.

500 kilo honung skördas från de 15 bikupor innehållande 375 000 bin, som finns på taket till 11 hotell i Sigtuna kommun.

Den kanadensiska författaren Alice Munro tilldelas Nobelpriset i litteratur.

En 49-årig man häktas, anklagad för koppleri och våldtäkt mot 13 unga kvinnor i åldrarna 17-19 år. Övergripen ska ha skett på en porrbiograf på Kungsholmen.

Enligt SMHI kan det komma snö som lägger sig.

ÖVER 64 000 BARN går i någon av stadens kommunala grundskolor.

En 34-årig kvinnlig polis åtalas för misshandel, alternativt tjänstefel, sedan en film tagen med mobilkameror visar hur hon bussar sin hund på en berusad, icke hotfull, man

Allt mer narkotika smugglas per post. Det inkommer cirka 160 000 postleveranser per dygn till Arlanda postterminal. På en månad beslagtar tullen där i genomsnitt fler än 34 000 tabletter.

och sedan överöser honom med batongslag.

Anna Odells långfilmsdebut *Återträffen* är utvald att tävla om Bronshästen vid Stockholms filmfestival senare i år.

Sthlms Jazzfestival genomförs med över 100 konserter på 20 scener under 7 dagar.

Sjätte och sista delen i Karl Ove Knausgårds romansvit *Min Kamp* ligger fyra på DN:s boklista.

Farliga korsningar för cyklister ska byggas om och det ska bli tillåtet att svänga höger utan att stanna för rött ljus. Och på flera huvudgator blir det nu 30-gräns, för att skydda gående och cyklister.

Enligt Mikael Jeppson på Ungdomsjouren är Fridhemsplan "inte en lämplig plats att hänga på för en tonåring sent på kvällen".

Sveriges hittills största tävling i Crossfit hålls i Sättrahallen.

Stockholms första internationella litteraturfestival öppnar på Moderna museet, gäst är bland andra ryskan Svetlana Aleksijevitj.

PÅ FLERA HUVUDGATOR BLIR DET NU 30-GRÄNS, FÖR ATT SKYDDA GÅENDE OCH CYKLISTER.

DE FLESTA HJÄRTSTOPP i Stockholm inträffar där det är mycket människor i rörelse – i tunnelbanan, Centralstationen, i gallerior. 9 500 frivilliga Stockholmare med utbildning i hjärt-lungräddning är anslutna till ett världsunikt sms-projekt, där de larmas samtidigt som ambulansen när ett hjärtstopp sker i närheten.

Den konstfrusna isbanan i Kungsträdgården spolas.

Medelinkomsten sjunker, färre arbetar och allt fler saknar gymnasiekompetens i flera av Hässelby-Vällingbys områden.

Allt mer narkotika smugglas per post. Det inkommer cirka 160 000 postleveranser per dygn till Arlanda postterminal. På en månad beslagtar tullen där i genomsnitt fler än 34 000 tabletter.

Från januari till september har 88

mammor hänvisats att på grund av platsbrist föda sina barn på sjukhus utanför Stockholm.

En kyl/frys med FreshPlus & Multiflow som ger jämn temperatur och rätt luftfuktighet, med stor grönsakslåda på skenor, LCD-display med LED-belysning som stegras när dörren öppnas, kostar 16 990 kronor.

Barngrupperna på fritids är större i Stockholm än övriga landet – på vissa ställen över 100 barn. Genomsnittet är 43 barn.

Antalet offer för gatuvåld i Stockholm som behandlats på Södersjukhusets akutmottagning har minskat med en tredjedel sedan 2007, enligt en studie från Linnéuniversitetet.

Dorotea "Tea" Liljedahl Carlsson somnar stilla in i sitt hem, drygt två månader före sin 100-årsdag.

ULF STOLT

OKT

1968 Efter 23 år och tre dagar som socialdemokratisk partiledare och svensk statsminister, avgår Tage Erlander och ersätts på båda posterna av Olof Palme.

1714 Det svenska Justitiekanslersämbetet inrättas. Dess uppgift är att kontrollera att andra myndigheter efterlever svenska lagar och författningar.

2004 Södra länken – en 6 kilometer lång stadsmotorväg mellan Essingeleden och Värmdöleden – öppnas för trafik. Den är Sveriges längsta vägtunnel.

Kravallerna i Husby 2013

INLEDNING

På kvällen 19 maj sätts ett hundratal bilar i brand av en grupp ungdomar, även Husby centrum vandaliseras. När polis kommer till platsen kastar ungdomarna stenar på dem och på brandkåren. Följande kväll fortsätter upploppen med bilbränder, brinnande containrar och fortsatt stenkastning mot polis och blåljuspersonal.

Oroligheterna sprider sig sedan vidare till Fittja, Rinkeby, Kista, Rågsved, Tensta, Skogås, Jakobsberg, Bredäng, Edsberg, Flemingsberg, Norsborg, Skarpnäck och Hagsätra.

Den 24 maj meddelar polisen att läget i Stockholm är under kontroll, och många frivilliga och föräldrar patrullerar på gatorna i de tidigare oroliga områdena.

EFTERSPEL

En vecka efter kravallerna har 44 personer gripits, 17 personer anhållits och en person häktats.

Försäkringsbolagen IF, Folksam och Trygg Hansa får efter kravallerna in 110 skadeanmälningar om brända bilar. Enligt Mitt i-tidningarna saknar dock många försäkringar som täcker skadorna, då 44 procent av bilägarna i Husby, 27 procent i Kista och 33 procent i Rinkeby bara har trafikförsäkring, vilken inte täcker skadorna.

32 poliser skadas under oroligheterna. Polisens insats kostar uppskattningsvis 10 miljoner kronor – fem gånger mer än vanligt – och Brandförsvaret uppskattar kostanden för sitt arbete till en miljon kronor, 100.000 extra per dag.

BAKGRUND

Dödsskjutningen av en kniv-beväpnad 69-årig man i Husby veckan innan har anförts som en bakgrund till upploppen. De flesta forskare som i efterhand analyserat upploppen pekar dock mer mot sakförhållanden som segregation, kriminalitet, ojämlikhet, arbetslöshet, trångboddhet och skilda ekonomiska förutsättningar mellan förort och innerstad som orsak till händelsen.

"På väg till äldreboendet Berga till min mamma."

NAMN: Saeed Hooshidar

ÅLDER: "Fyllde 70 för tre veckor sen"

BOR: Solna

Vem är buketten till?

– Jag är på väg till äldreboendet Berga till min mamma, jag ska lämna en buketten rosor till henne. Jag kan inte träffa henne nu för corona, men ska be att de sätter blommorna på rummet hos henne så det blir lite färg, lite gladare.

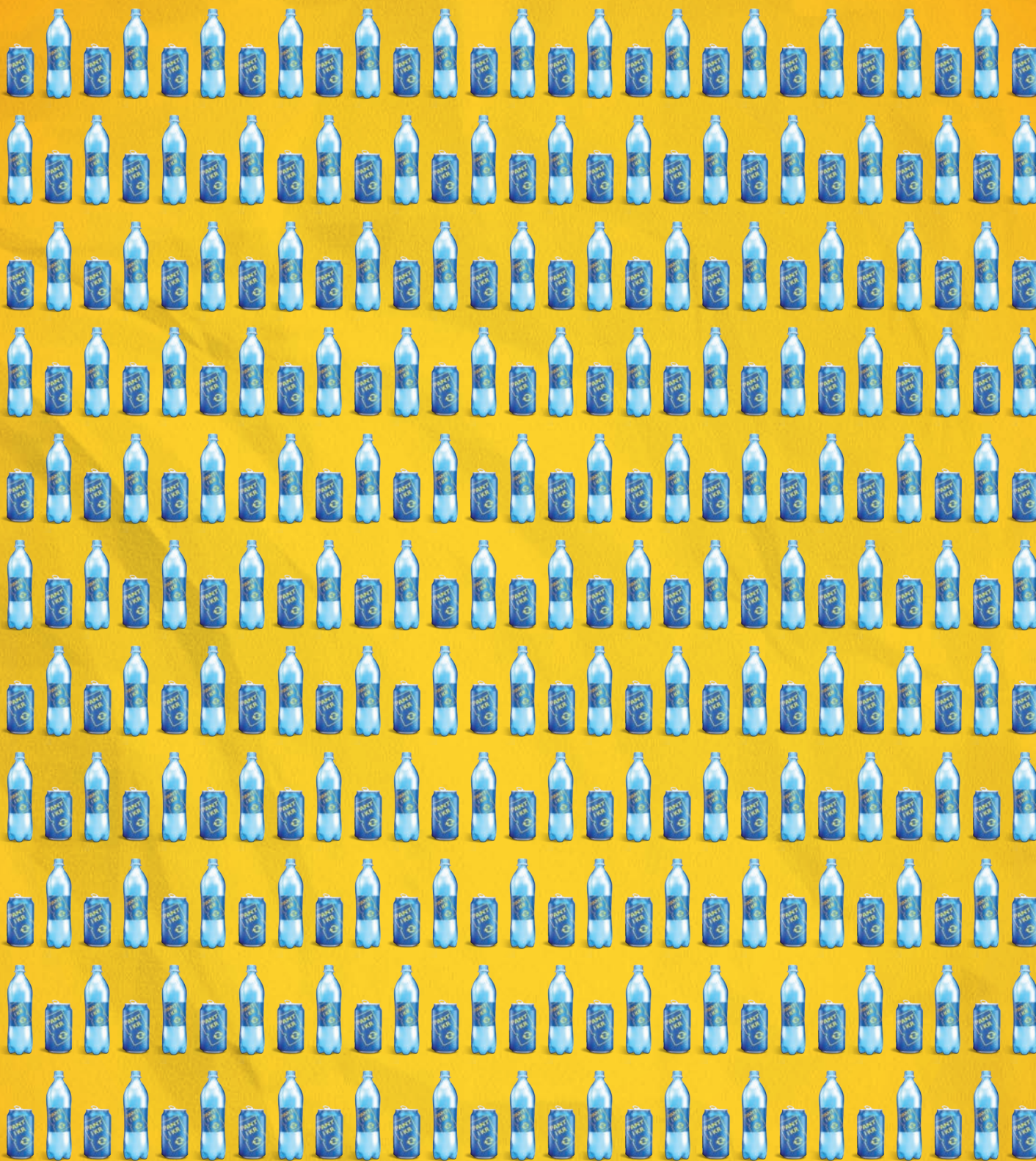
– Jag ska lämna pengar till hennes kassa också så hon kan köpa lite strumpor och så.

Brakar du lämna blommor till mamma?

– Ibland. När det var öppet var jag där ett par gånger i veckan. Nu kanske en gång i veckan. Vi är flera syskon som delar på det.

TEXT **ULF STOLT**

FOTO **MAGNUS SANDBERG**

Har du mycket pant?

På våra pantmottagningar i Årsta, Frihamnen och Kungens Kurva kan du lämna in hela säckar med pant. Pantpengarna får du insätta på önskat bankkonto och du får naturligtvis samma ersättning som i butik.

Läs mer på www.pantamera.nu. Tack för att du pantar!

PANTAMERA

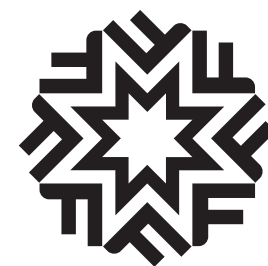
Arno Rafael Minkkinen

Arno Rafael Minkkinen

Two Hundred Seasons

Arno Rafael Minkkinen är ren poesi, och i utställningen *Two Hundred Seasons* belyser han sin förkärlek för att utforska okända vägar när han väver samman sin kropp med naturen. I sin helhet är Minkkinens konstnärskap ett av fotohistoriens tidsmässigt längsta, fortfarande ständigt pågående. Ta en paus och reflektera framför något av självporträtten.

T-bana Slussen, Stadsgårdshamnen 22 | Öppet alla dagar 10–23 | Förboka ditt besök på fotografiska.com/sto

Fotografiska

PARTNERS

